

Mesilasperede hooldamine talve lõpus ja kevadel

Kokkuvõte Mait Mardla loengust Lääne-Virumaa mesinike õppepäeval Rakveres Nurga Külalistemajas 22. märtsi 2008.a., PR-4-1.5-25

Mesinduspäev toimus Eesti mesindusprogrammi raames, mida toetab Euroopa Liit

Aastad ja looduslikud tingimused mesilasperede talvitumiseks on varieeruvad. Käesolev aasta ja möödunud talv oli mesilaste talvitumisel eriline. Pika ja sooja sügise tõttu osa mesilasperesid ei lõpetanud haudumist ja olid peaaegu kogu talve rahutud, mille tõttu on märtsikuu keskpaigaks vähenenud söödavarud kuni perede nälga jäämiseni. Mesinikul tuleb kindlasti kontrollida piisava söödavaru olemasolu. Selleks tuleb eemaldada raamide vaheliist osaliselt ja torgata nuga kärje nurka teise kärjetänavasse mõlemalt poolt ning vaadata, kas nuga sai söödaseks (kui nuga on talvesöödane – siis toitu jätkub).

Mesilasperede söödavaru täiendamiseks sobib pudersööt 1/4 või 1/3'le (st. üks osa mett ja 3-4 osa puudersuhkurt). Segada hoolikalt ühtlaseks massiks ja paigaldada pesa peale, eemaldades eelnevalt 1-2 raamivaheliistu.

Teine võimalus on täiendada söödavaru varusolevate söödakärgedega või kui mesilas ei esine nakkushaigusi, siis võib ka teistest peredest võtta söödakärgi ja paigaldada nälga jäänud peredesse. Enne puhastuslendu ei ole peredesse soovitatav söödakärgi anda; kui aga peres on täielik nälg, siis tuleb anda, et pere päästa.

Olen oma pika mesinikupraktika ajal proovinud paljusid mesilasperede hooldamise viise. Üks nendest viimastest on emalahutusvõrede kasutamine lamavtarudes kui ka korpustarudes. Mina mesindan lamavtarudega.

Emalahutusvõrede kasutamise eesmärgid:

1. Uuendada talvipesa kärjed täies ulatuses käesoleval aastal haudme alla võetud uute kärgedega.
2. Vähendada mesilasperedes tekkivat sülemlemistungi.
3. Ema munemise piiramisega vähendame liigtugevate (lihaperede) tekkimise, siis on võimalik ka viletsa korjeaasta korral saada rahuldavalt kaubamett.
4. Sülemlemise perioodi teisel poolel ei ole vaja läbi vaadata kogu pesaruumi (kuppude eemaldamine, emade vahetamine jt. tööd).
5. Mee võtmise ajal ei ole haue ja mesi segamini (meekärjed on haudmekärgedest eraldatud emalahutusvõredega)

Lühiülevaade võrede kasutamisest lamavtarudes. Enne võrede paigaldamist kevadel nõrgestan mesilasperesid haudmekärgede äravõtmisega, millest moodustan uued pered. Kui haudme kärgede arv kasvab üle üheksa kärje, siis need võtan ära.

Emalahutusvõresid hakkavad tavaliselt paigaldama enne vaarika õitsemist, kui Porkuni piirkonnas on algamas peakorje. See toimub tavaliselt juunikuu esimese poole lõpus või keskel.

Emalahutusvõrede kasutamist lamavtarudes on praktiseerinud Eesti mitmed edumeelsemad mesinikud: Mati Haabel Läänemaalt, Jüri Lugus Jõgevamaalt jt. See meetod aitab olulisel määral vähendada sülemlemist ja suurendab meesaaki. Samuti võimaldab see meetod mesinikul vastavalt vajadusele teha emadehatust peredes, et hoida perede areng ja tõulisus igati kontrolli all.